

Te Voet - Vereniging van Wandelaars

Versie 30 september 2020

Jaarverslag 2019

Dit verslag bestaat uit twee delen:

1. het verslag van activiteiten op bestuurlijk en landelijk niveau;
2. het verslag van activiteiten in de regio's.

Deel 1 - Verslag van de landelijke vereniging

Activiteiten van het Bestuur

Het Bestuur is in de verslagperiode 2019 drie maal bijeengekomen. In deze bijeenkomsten zijn de beleidsvoornemens en actiepunten van het Bestuur zoals toegelicht op de ALV van 2019 verder uitgewerkt en de resultaten ervan besproken. Ook zijn nieuwe initiatieven ontplooid. Deze zaken worden hieronder nader toegelicht.

Het Bestuur constateert wederom dat een kleine groep van zeer actieve vrijwilligers een divers takenpakket uitvoert, vaak in opdracht van gemeenten, regio's, provincies, natuurverenigingen en/of andere instanties. Deze instanties en organisaties doen niet zozeer een beroep op deze vrijwilligers omdat het leden van TeVoet zijn, maar meer omdat ze deskundig zijn en het werk voor weinig of geen geld willen doen.

Het Bestuur zette in 2019 het overleg voort met de leden van TeVoet, ditmaal tijdens een bijzondere Algemene Ledenvergadering, gehouden op 16 november 2019. De aanwezigen hebben uitvoerig gediscussieerd over de toekomst van de vereniging. Het bestuur had daarover een notitie opgesteld met een voorstel om te werken naar een samengaan met Wandelnet. Deze notitie is tijdens de vergadering uitvoerig besproken. Uit de reacties van de aanwezigen bleek dat velen nog wel een toekomst voor TeVoet zagen als zelfstandige vereniging en dat een voorgesteld samengaan met de stichting Wandelnet op dit moment niet opportuun is. Er waren ook leden die (schriftelijk) hebben aangegeven het voorstel van de meerderheid van het bestuur te steunen.

De reacties van circa 50 leden vernomen hebbende, heeft het bestuur besloten om geen stemming onder alle leden te houden over het voortbestaan van de vereniging. De consequentie van dit besluit was dat drie leden van het huidige bestuur aangaven hun functie neer te leggen en dus hun zetel beschikbaar te stellen. Dit betekende dat op de volgende algemene ledenvergadering drie nieuwe bestuursleden (voorzitter, secretaris en lid) gekozen dienden te worden.

Het Bestuur heeft de leden van TeVoet opgeroepen om kandidaten voor de genoemde bestuursfuncties te werven en dezen voor te dragen voor de Algemene Ledenvergadering. Deze vergadering zal wegens de Corona beperkingen schriftelijk worden uitgevoerd in september 2020, inclusief een schriftelijke stemming.

Er zal op 3 oktober via Internet een Zoom sessie zijn met het bestuur en leden, waar het bestuur vragen kan beantwoorden en toelichting geven. Ook wordt dan de uitslag van de schriftelijke stemming bekend gemaakt. Een verslag van deze Zoomsessie, inclusief de uitslag van de stemming, zal naar alle leden worden verstuurd.

Website TeVoet

De vernieuwde website van TeVoet bevat een schat aan informatie over de vereniging, het laatste wandelnieuws en met name over de circa 15 wandelroutes die zijn uitgezet door actieve leden en door het bestuur. Op de website is voor ieder van deze wandelingen een kaartje opgenomen, achtergrondinformatie en een downloadbaar gpx-spoor. Het Bestuur spreekt zijn grote erkentelijkheid uit voor de inzet van de webredacteur Alice Drenthe.

Blad Lopend Vuur

Het blad Lopend Vuur kwam drie maal in de verslagperiode uit (mei, september, december 2019), onder redactie van Constance Kemperman en redacteur ad interim, tevens voorzitter van het Bestuur, José Noijons. Om kosten te besparen is de opmaak en druk vanaf mei 2019 door een andere drukker uitgevoerd. Daarbij is voor een ander formaat, lay-out en papiersoort gekozen. Uit de reacties van leden bleek dat deze gedaantewisseling op prijs werd gesteld.

In de opeenvolgende nummers stond steeds een andere provincie centraal. De redactie sprak met de lokale regiocontactpersonen over de lokale wandelproblematiek. Zoals steeds heeft een aantal vaste inzenders artikelen ingestuurd, waarvoor veel waardering en dank. De nadruk zal blijven liggen op verenigingsnieuws. Er worden er wandelingen beschreven, maar de informatie om deze wandelingen zelf te kunnen lopen, kan worden gevonden op de website.

Ledenadministratie en ledenwerving

Het ledental van de vereniging daalt in 2019 met 28 leden. Er zijn 16 nieuwe leden bijgekomen en 41 leden hebben hun lidmaatschap opgezegd, terwijl er 3 zijn overleden. Van de 5 cadeaulidmaatschappen op 1 januari 2019 hebben er 3 hun cadeaulidmaatschap omgezet in een gewoon lidmaatschap. Een uitgebreid overzicht per provincie is in de jaarrekening van de penningmeester opgenomen.

Het bestuur heeft daarom de actie "Ieder lid een nieuw lid" nog een jaar door gezet. Helaas is daar geen respons op gekomen.

Een goede zet is het uitzetten van ons blad Lopend Vuur op de leestafels bij bezoekerscentra van Nivon, Staatsbosbeheer, Vereniging Natuurmonumenten en Stayokay. Vrijwel alle nieuwe leden geven aan dat ze bij één van de genoemde organisatie ons blad hebben gezien. Dat ons blad soms op onverwachte plaatsen ligt blijkt bij een aanmelding van een nieuw lid die aangaf het blad in zijn stamcafé te hebben gelezen en daarop naar onze website is gegaan.

Financiën

Even als de afgelopen jaren het geval was blijft de inning van de contributie een moeizaam gebeuren. Het blijft moeilijk om bij een betaling het lidnummer te vermelden, terwijl er regelmatig door een partner wordt betaald die een totaal andere naam heeft. Zonder lidnummer is dat niet terug te vinden. Helaas moest ook nu weer 4 keer een betalingsverzoek verzonden worden en de laatste 8 via een telefoongesprek tot betaling worden gemaand.

Vanuit de financiële kant gezien blijft TeVoet een gezonde vereniging die een goede buffer heeft.

Organisatie “Bestuurswandelingen”

Net als vorige jaren heeft het bestuur ook dit jaar weer een aantal bestuurswandelingen georganiseerd.

Op 21 september was er onder leiding van Alice Drenthe een mooie en bijzondere wandeling vanuit het centrum van Maastricht naar de ENCI afgravingen. Dit gebied is overgedragen aan Natuurmonumenten, die dit nu verder gaat ontwikkelen en toegankelijk maken. Via een uitkijk platform was goed te zien hoe omvangrijk deze afgraving is. Via een afwisselende route werd uiteindelijk Maastricht weer bereikt en werd de wandeling afgesloten met een drankje.

Op 18 januari was de Nieuwjaarswandeling van TeVoet onder leiding van Jan Rijnsburger. Na de start bij metro Schiedam, ging de route al snel via afwisselende paden en weggetjes naar een koffie stop in Vlietzicht. Daarna ging de route via weilanden en verrassende wandelpaden door het gebied boven tussen Schiedam. De wandeling werd afgesloten in een horeca aan een mooie vaart.

De wandelingen, die later in 2020 waren gepland, konden helaas niet meer doorgaan wegens het Corona virus.

Huishoudelijk Reglement en Statuten

Het huishoudelijk reglement is op enige punten aangepast. Er wordt bekeken in welke mate de Statuten in overeenstemming zijn met deze voorgestelde wijzigingen.

Deel 2 - Verslag van activiteiten in de regio's.

Jaarverslag van het Wandeloverleg Zuid-Holland (WOZH) en regio Zuid-Holland van TeVoet over het jaar 2019

Samenstelling Wandeloverleg

Het overleg heeft 10 vaste leden die verspreid over de provincie wonen: Herman Amptmeijer, Harm Bodewes, Bert de Boer, Peter Both, Ben Holtslag, Ettjen Modderman, Michiel van Mourik Broekman, Jan Rijnsburger, Kees Rotteveel en Lia Trimp. Rien van den Berg heeft in het 1^e kwartaal van 2019 het overleg verlaten, Harm Bodewes is dit jaar nieuw toegetreden en Herman Amptmeijer heeft aangegeven aan het eind van het jaar te stoppen. Eind 2019 telt het overleg vier agendaleden: Eeffien Huizing, Frans Meijdam, Rien van den Berg en Nico van Delft (bestuurslid TeVoet woonachtig in ZH). Henk Marius (beleidsvrijwilliger Wandelnet) heeft een maal een vergadering bijgewoond en heeft te kennen gegeven in 2020 als vast lid toe te treden. WOZH heeft vijfmaal vergaderd. De vorming van de regionale wandelroutenetwerken en een aantal personele wisselingen maakten het nodig de interne taakverdeling binnen WO ZH te herzien (toedeling van regio's binnen ZH).

Relatie met TeVoet

Negen vaste leden van WO ZH zijn lid van TeVoet, vereniging van wandelaars. Dit verslag vormt daarmee ook het overzicht van de activiteiten over 2019 van de regio ZH van TeVoet. In januari 2019 heeft Jan Rijnsburger de traditionele Nieuwjaarswandeling van de regio Zuid-Holland van TeVoet georganiseerd (20 deelnemers). Enkele leden van het overleg hebben artikelen geschreven voor het ledenblad *Lopend Vuur* van TeVoet.

Relatie met Wandelnet

De provinciaal vertegenwoordiger van Stichting Wandelnet is Bert de Boer, die tevens lid is van WOZH. Wandelnet doet soms een beroep op de leden van het WOZH om op lokaal niveau de belangen te behartigen van wandelaars, die vaak samenlopen met belangen van TeVoet. In juni hebben de leden van WO ZH vergaderd met de padcoördinatoren van LAW's en streekpaden die door ZH lopen. Gespreksthema's waren de invoering van de Omgevingswet en de oprichting van een provinciaal routebureau. Er zijn contactgegevens tussen padcoördinatoren en de leden van WO ZH uitgewisseld.

Activiteiten op provinciaal niveau

Provinciaal routebureau

Namens TeVoet zijn Bert de Boer en Ettjen Modderman van het WOZH vertegenwoordigd zowel in de Brede Klankbordgroep Recreatieve Routenetwerken Zuid-Holland als in de twee kopgroepen: de kopgroep 'Verkenning Routebureau' en de kopgroep 'Health Check'. De oprichting van een routebureau moet de versnippering van beheer/onderhoud en de coördinatie van de doorontwikkeling van (wandel)routenetwerken oplossen.

Op 31 januari 2019 heeft de laatste bijeenkomst van de Klankbordgroep plaatsgevonden. Er is aandacht besteed aan het bestaande Routebureau Twente en Anneke van Mispelaer van Bureau

Buiten heeft de laatste stand van haar onderzoek naar het draagvlak voor een routebureau in Zuid-Holland gegeven.

Op 1 februari heeft Ettjen Modderman namens TeVoet een statement afgelegd bij de hoorzitting Omgevingsbeleid van de Provinciale Statencommissie Duurzame Ontwikkeling. Zij hield een pleidooi voor onverhard wandelen en het beschermen van onverharde wandelpaden. Zij stuurde desgevraagd nadere informatie over het verdwijnen van deze paden: Twee voorbeelden waar het goed afliep en vier waar het slecht afliep.

Op 16 mei 2019 hebben de twee genoemde vertegenwoordigers Bureau Buiten (belast met de ontwikkeling van een routebureau) van informatie voorzien over het wandelroutenetwerk Zuid-Holland.

Daarna is het proces stilgevalen in verband met het aantreden van een nieuw college van Gedeputeerde Staten, in augustus 2019. In het coalitieakkoord is slechts beperkt geld beschikbaar gesteld voor de beleidsterreinen Water en Groen, waardoor de ontwikkeling van een provinciaal routebureau vooralsnog stilligt.

Fiets en Wandeloverleg

Bert de Boer en Peter Both van WOZH hebben hier 3 oktober 2019 aan deelgenomen. Het was een constructief overleg. Er zijn voor volgend jaar twee nieuwe data geprikt. Aan de orde is geweest de afstemming tussen de 'Uitvoeringsagenda samen verder fietsen' en het wandelroutenetwerk (WRN), waarbij bezien wordt of veranderingen in het fietspadennetwerk kansen of risico's opleveren voor het WRN.

Coalitieakkoord 2019-2023 provincie Zuid-Holland

Bert de Boer en Ben Holtslag van het WOZH hebben op 5 november 2019 een bijeenkomst bijgewoond, 'Zuid Holland Ontmoet' georganiseerd door nieuwe college van gedeputeerde Staten. Doel was om input te vergaren bij een breed scala aan organisaties in ZH voor de verdere uitwerking van het Coalitieakkoord 2019-2023 'Elke dag beter'. Er is door het WOZH vooral aandacht gevraagd voor verder doorvertalen van manifest 'Ruimte voor lopen' (van Wandelnet) dat mede door de provincie Zuid-Holland is ondertekend. Bij de workshop Gezond en Veilig Zuid-Holland was de meeste aandacht voor versterken van wandelen en lopen.

Bijeenkomst Groene vrijwilligers Zuid-Holland

Bert de Boer heeft op 28 november 2019 een bijeenkomst bijgewoond waarin is nagegaan welke (gezamenlijke) ambities en doelen er zijn bij zogenaamde groene vrijwilligers en of er draagvlak is om meer samen te werken. Gestreefd wordt naar een gezamenlijk actieplan, waarin opgenomen onder meer, het gezamenlijk werven van meer (diverse) vrijwilligers, het meer gaan samenwerken in het aanbieden van cursussen en opleidingen, een groene vrijwilligers dag en meer samenwerking op andere terreinen.

Regio Alphen a/d Rijn en omgeving

Zuidplas:

Lia Trimp maakte als vertegenwoordiger van Te Voet deel uit van platform **Mooi Zuidplas**. Ik woonde de vergaderingen bij en leverde mijn inbreng op wandelgebied:

- Er is contact geweest met de planoloog van de gemeente Zuidplas. De kansenlijst is doorgesproken en daar wordt aan gewerkt door ondergetekende in samenwerking met 2 leden van de wandelgroep van Mooi Zuidplas. Op twee vergaderingen over het begin van de Rotte hebben wij gepleit voor een doorgetrokken wandelpad naar het Bentwoud, waardoor een mooie wandelverbinding ontstaat tussen het Rottemeren gebied en het Bentwoud.

Rijn- en Veenstreek en Zoeterwoude:

- De boerenlandpaden in dit gebied worden onderhouden door De Groene Klaver, een agrarische natuurvereniging. In 2019 is een vrijwilliger dag gehouden, waarbij vrijwilligers een boerenland pad in het gebied controleren. De Groene Klaver zal de aangeleverde knelpunten oplossen.
- In Waddinxveen is met de gemeente aangekaart welke wensen er zijn m.b.t. de Onderweg naar Moerkapelle en een mooiere route door Waddinxveen.
- In Bodegraven is met Prorail gesproken over een alternatief voor de NABO: een zitpontje door een duiker wordt aangevraagd bij de gemeente Reeuwijk-Bodegraven.

Regio Gouwe-Wiericke en Zuidplas

In de loop van 2019 is Harm Bodewes toegetreden tot WOZH en heeft de regio's Gouwe-Wiericke en Zuidplas overgenomen van Lia Trimp.

Voor Gouwe-Wiericke zijn er kennismakende gesprekken geweest met de gemeenten Bodegraven-Reeuwijk, Waddinxveen en Gouda. Daarnaast is gesproken met het regiohoofd van Staatsbosbeheer als kennismaking en om de mogelijkheden- en onmogelijkheden voor onverhard wandelen in Gouwe-Wiericke te bespreken. Daarbij zijn enkele suggesties gedaan voor nieuwe paden bij Heerlijkheid Wiltenburg, langs de (Reeuwijkse Plas) Kalverbroek en een alternatief voor de verharde weg over Twaalfmorgen. Op korte termijn lijken er geen mogelijkheid om deze te realiseren.

In overleg met de Groenalliantie zijn enkele prioriteiten aangegeven voor verbeteringen voor de gebieden onder beheer van de Groenalliantie. Als belangrijkste prioriteit is aangegeven een maximale scheiding tussen wandel- en fietsrecreatie rond de Reeuwijkse Plassen en met name het nu zeer drukke rondje rondom de surfplas. Ook is een fiets-/wandelvriendelijke verbinding gesuggereerd over de Gouwe vanuit Gouda naar de recreatiegebieden Het Weegje en de Oostpolder (beide Zuidplas) door hiervoor gebruik te maken van een aan de spoorbrug gekoppelde wandel/fietsbrug. Ook dit zal een project voor de lange adem zijn, waar wij samen met de Fietsersbond kunnen optrekken.

Voor de regio Zuidplas is kennis gemaakt met de vertegenwoordigers van Mooi Zuidplas en is gesproken met Peter Elderson en Ciska Glerus, beide enthousiaste wandelaars en kenners van dit gebied.

Regio Delfland

Jan Rijnsburger is lid van de werkgroep Paden van de Midden Delfland Vereniging (MDV). Vanuit deze werkgroep wordt contact onderhouden met Staatsbosbeheer (SBB) over beheer en onderhoud van WRN Hof van Delfland. Vrijwilligers van MDV en TeVoet controleren jaarlijks de markeringen van het wandelnetwerk in het gebied.

Regio Dordrecht en omgeving

Wandelnetwerk Drechtsteden (Dordrecht, Papendrecht, Alblasserdam, Sliedrecht)

Een groep van ca. 20 actieve vrijwilligers voert de controle op de markering van het wandelnetwerk uit. Zij komen een maal per jaar bij elkaar, met een goede opkomst.

Er is een nieuw LAW gereed gekomen, het Nieuwe Hollandse Waterlinie pad. Vanaf Werkendam steekt het de Nieuwe Merwede over om te eindigen in het centrum van Dordrecht. Het pad maakt grotendeels gebruik van het wandelnetwerk.

Otterpolder

Deze polder ten oosten van de stad Dordrecht grenst aan de Ottersluis en het recreatiegebied de Merwelanden. De polder is alleen per boot bereikbaar en is eigendom van Staatsbosbeheer. De pacht loopt binnenkort af en Te Voet heeft bij Staatsbosbeheer het verzoek neergelegd om de kades rond de polder open te stellen voor wandelaars.

Polder Stededijk

De kades rond deze polder die gelegen is ten oosten van de Helsluis zijn toegankelijk voor wandelaars, maar het gebied is alleen bereikbaar per boot. Met de openstelling van de Helsluis voor dit doel is nog geen vordering gemaakt.

Omgevingsvisie

TeVoet heeft meegedaan aan de inspraakbijeenkomst voor een omgevingsvisie van de gemeente Dordrecht.

Waterschap Hollandse Delta

TeVoet is samen met het platform Duurzaam Dordrecht in gesprek met het waterschap en heeft gepleit voor een actievere opstelling ten aanzien van 'recreatief medegebruik'. Het gaat daarbij vooral om het openstellen van grasdijken voor wandelaars.

Wandelnetwerk IJsselmonde (Zwijndrecht, Hendrik Ido Ambacht, Ridderkerk, Barendrecht, Albrandswaard, Slikkerveer en Rotterdam Zuid)

Rotterdam Zuid is nu toegevoegd aan dit wandelnetwerk. Er is een nieuwe kaart gemaakt waar het complete gebied op staat. Het beheer wordt gevoerd door Staatsbosbeheer. Een groep van acht vrijwilligers zorgt voor een tweejaarlijkse controle.

Brabantse Biesbosch

Een nieuw wandelnetwerk is tot in detail ontworpen. Met name de Noordwaard, dat van landbouwpolder is omgevormd tot een doorstromingsgebied voor 'Ruimte voor de rivier', is nu een gebied geworden met veel water en onverharde kades waarop het mooi wandelen is. De gemeente Werkendam, nu gemeente Altena, zal in het jaar 2020 het ontworpen netwerk tot in de markeringen realiseren. Zo ontstaat mét de Zuid-Hollandse Biesbosch een uitgestrekt en interessant wandelgebied.

Regio Krimpenerwaard

In de Krimpenerwaard heeft TeVoet zich bezig gehouden met controle van het wandelknooppuntennetwerk en in 2019 heeft Staatsbosbeheer aannemer Folkersma opdracht gegeven alle markeringen te controleren. In dit jaar is de Nespolder door Zuid-Hollands Landschap (ZHL) opnieuw ingericht en dat heeft nieuwe onverharde wandelverbindingen opgeleverd. Ook is Krimpenerhout door Staatsbosbeheer vernieuwd en zijn er wandelpaden bijgekomen. Over de wandelverbinding van de Haastrechtse Tiendweg met de wijk Goverwelle is veel overleg geweest met de provincie ZH, echter tot nu toe zonder concreet resultaat. De gemeente Krimpenerwaard heeft aangegeven het huidige half verharde fietspad door het natuurgebied de Hooge Boezem achter Haastrecht te willen asfalteren. TeVoet heeft mede namens Wandelnet en ZHL ingesproken bij de gemeenteraad en hiertegen bezwaar gemaakt. Tot op heden is hierover nog geen besluit genomen. Verder was er vanuit de provincie ZH en de gemeente het plan om het halfverharde Beijersewegje te asfalteren. TeVoet en ZHL hebben hiertegen bezwaar gemaakt vanwege de aanwezigheid van ringslangen. Deze weg wordt niet geasfalteerd.

Regio Lopikerwaard

Over de Lopikerwaard is te melden dat het project Sterke Lekdijk is gestart waarbij de dijk tussen Schoonhoven en Jaarsveld wordt verbreed. Langs en onderaan lopen de nodige wandelroutes en TeVoet heeft aangegeven dat deze behouden moeten blijven. Er is tevens een aantal verbeteringen en uitbreidingen aangegeven. Verder is het plan voor een nieuwe wandelroute binnen de gemeente IJsselstein met een verbinding van jachthaven Marnemoende via de oostelijke oever van de Hollandsche IJssel nieuw leven in geblazen.

Hollandsche IJsselpad

Verder heeft TeVoet zich bezig gehouden met het verlengen van het Hollandsche IJsselpad van de Waaiersluis naar Krimpen aan den IJssel. De route die van Klaphek (IJsselstein) langs de hele Hollandsche IJssel loopt, is vorig jaar gereed gekomen en daar wordt nu een wandelkaart van gemaakt.

Jaarverslag van regio Flevoland van TeVoet over het jaar 2019

In 2019 is er hard verder gewerkt aan de herziening van het Pionierspad van Wandelnet. Ook de contactpersoon van TeVoet heeft hieraan een bijdrage geleverd.

In september is de officiële opening gevierd, daarna is echter nog gewerkt aan de beschrijving.

Jaarverslag van regio Utrecht van TeVoet over het jaar 2019

Netwerk Wandelknooppunten

De belangenbehartiging van TeVoet in de regio Utrecht richt zich al sinds 2010 vooral op het realiseren van een goed wandelnetwerk met zoveel mogelijk onverharde paden. Het Utrechtse wandelknooppuntensysteem wordt in fasen aangelegd in de polders rondom Utrecht. Ook in 2019 ondersteunden vrijwilligers van TeVoet Recreatie Midden Nederland / Routebureau Utrecht voor het basis routenetwerk. Eind 2014 is fase A afgerond in het Groene hart van Utrecht. In 2017 is de oplevering van Fase B gevierd. Het deel Kromme Rijn streek van Bunnik t/m Wijk bij Duurstede wordt in 2020 opgeleverd. De rest van de provincie volgt later. Van TeVoet zijn bij fase A, B en C 9 vrijwilligers betrokken. In al deze projecten wordt naast het Routebureau Utrecht samengewerkt met medewerkers en ook vrijwilligers van verschillende instanties. Zoals lokale groepen, het Landschap Erfgoed Utrecht, betrokken gemeentes en Natuurmonumenten. Bij fase C waren ook vrijwilligers van Wandelnet betrokken.

Zie voor het netwerk, de kaart en de routeplanner

<https://wandelnet.planner.routemaker.nl/planner>. Wel goed inzoomen op Utrecht. In 2020 is de provincie voor de planner aangesloten bij de wandelnetplanner met als opdracht de beschikbare gegevens over onverharde paden, broedseizoenen en toegankelijkheid voor honden ook zichtbaar te maken. Helaas is de oude planner nu uit de lucht en zijn deze gegevens daardoor tijdelijk niet zichtbaar. De Wandelnetplanner biedt deze functionaliteit nog niet.

Oude Hollandse Waterlinie route

Het was de bedoeling om in 2019 weer als TeVoet vrijwilligers een controle uit te voeren van Oude Hollandse Waterlinie routes (zie <https://www.oudehollandsewaterlinie.nl/routes/>).

En tevens nog wat bordjes in de broedseizoen gebieden te schroeven. Dit is niet uitgevoerd, omdat de Stichting Groene Hart nadenkt over aanpassingen in de wandelroutes ook voor de OHWL.

Voor de OHWL heeft het er mee te maken dat ze het ook nogal veel asfalt vinden en sommige weilanden worden door verzakkingen (inklinken van het veen) “terug gegeven aan de natuur”. Dan zou er niet meer gewandeld kunnen worden omdat het te nat wordt. TeVoet heeft vlonderpaden gesuggereerd.

Vervolgverhaal oude Spoorbaan Vinkeveen

TeVoet moest in 2019 weer eens actie voeren met een actiewandeling voor de oude spoorbaan bij Vinkeveen. Dat deden we samen met de lokale actiegroep “Geen Asfalt op het Oude Spoor” voor behoud van de Oude Spoorbaan als natuurwandelpad. Deze actiegroep had al 100’den handtekeningen verzameld. We streden hier samen tegen de plannen van de gemeente om een halfverhard fietspad aan te leggen op het Oude Spoor. Meer dan 50 wandelaars deden mee. RTV Utrecht maakte een leuk item voor het Ronde Venen nieuws incl. interview met TeVoet leden. Resultaat: plan is officieel uitgesteld. De gemeente mist nog 1,5 ton van de benodigde 4 ton.

Wandeloverleg Utrecht

Er is een startend overleg georganiseerd door de nieuwe belangenbehartiger Utrecht van Wandelnet. We zijn twee keer bij elkaar geweest. TeVoeters, pad-coördinatoren en markeerders, zo’n 10 personen. Het idee is om ons met de Omgevingswet bezig te houden. Dan is het belangrijk om in elke gemeente een contactpersoon “met voelhoorns” te hebben die dat signaleren. En ook mensen die er een vervolg aan kunnen geven.

Jaarverslag van regio Limburg van TeVoet over het jaar 2019

TeVoet heeft in deze regio slechts 6 leden. Twee leden nemen deel aan het Wandeloverleg Limburg. Enkele keren per jaar komen 2-3 TeVoeter’s, beleidsvrijwilligers van Wandelnet en enkele pad-coördinatoren bij elkaar. Dit jaar kwam de ontwikkeling van de Grenslandroute (langs alle buitengrenzen van Limburg) aan de orde. Drie leden gaven een inbreng voor het Beheersplan van het Waterschap. Vooral langs de Geleenbeek kan mooi gewandeld worden.

In Limburg zijn veel goede wandelmogelijkheden. In Noord- en Midden-Limburg is er inmiddels een dekkend wandelknooppuntennetwerk dat beheerd wordt door het Routebureau Noord/Midden-Limburg. Ook in Echt-Susteren is een knooppuntennetwerk gerealiseerd. In Zuid-Limburg worden per gemeente diverse rondwandelingen aangegeven met gekleurde paaltjes. De realisatie van ‘Knopen Lopen’ wordt gecoördineerd door het Routebureau Zuid-Limburg. Het Wandeloverleg Limburg heeft contacten met beide routebureaus.

In september organiseerden 2 leden de maandelijkse TeVoet-wandeling: rond Pietersberg en Jekerdal. Een 15-tal leden namen hieraan deel.

In december is een brief gestuurd naar de gedeputeerde van het Provinciebestuur om het belang van het realiseren van een wandelknooppuntennetwerk in Zuid-Limburg te realiseren.

Jaarverslag van regio Gelderland Te Voet over het jaar 2019

In Gelderland is Te Voet met de belangenbehartiging aangesloten bij het Wandeloverleg Gelderland (WOG). Daarin komen, onder voorzitterschap van het Wandelnet, verschillende wandelorganisaties bij elkaar om de Gelderse wandelbelangen te behartigen.

Ik probeer me daarbinnen vooral te richten op de voor Te Voet belangrijke zaken als de oversteekbaarheid van provinciale wegen, het behoud van onverharde paden, het voorkomen dat wandelbelangen gelijk gesteld worden aan fietsbelangen en de plannen van de inrichting van de IJsseloevers.

Met de provincie wordt jaarlijks overleg gevoerd om bij wegonderhoud voorzieningen voor wandelaars en voetgangers te realiseren. In de préverkenningsfase kunnen we onze wensen en suggesties meegeven. Realiseren is vaak afhankelijk van financiën. We zoeken ook naar combinaties van maatregelen en het meeliften. En we kunnen wijzen naar de provinciaal vastgestelde Omgevingsvisie, waarin wandelnetwerken een prominente plaats heeft gekregen. Er is overleg gevoerd met de fracties van politieke partijen en voorgesteld dat zij een fonds voor onze gewenste voorzieningen in de begroting onderbrengen opdat niet bij elk voorstel weer naar geld moet worden gezocht.

Het ontwikkelen van een wandelroutenetwerk is uitbesteed aan het routebureau "Veluwe op 1". Het WOG volgt de ontwikkeling in de proefgebieden Veluwezoom en Hoenderlose bossen. Verder probeert het WOG de gemeenten bij te staan op het punt van wandelen bij het opstellen van een gemeentelijke Omgevingsvisie. Daartoe is een handreiking opgesteld voor proces en inhoud.

Het WOG heeft een jaarlijks overleg met de pad coördinatoren.